

Odpowiedzi MSZ na uwagi otrzymane w ramach konsultacji społecznych *Planu współpracy rozwojowej w 2024 roku*.

MSZ w dniach 8 – 15 lutego 2024 . przeprowadził konsultacje *Planu współpracy rozwojowej w 2024 roku*. Uwagi w terminie przesłało 6 podmiotów chronologicznie - PCPM – Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej, Grupa Zagranica, Caritas Polska, Fundacja HumanDoc, Fundacja Solidarności Międzynarodowej, Floor4Africa.com.

L.p.	Autor uwagi	Jednostka redakcyjna, do której odnosi się uwaga, numer strony	Treść uwagi	Propozycja zapisu	Stanowisko DWR
1	Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	I. Priorytety geograficzne i tematyczne współpracy rozwojowej, Bliski Wschód, Liban strona 13	<p>Chcielibyśmy prosić o uwzględnienie w priorytetach następujących działań: - Pomoc żywnościowa w ramach działań humanitarnych w Libanie oraz, - Cash for Work jako część pomocy gotówkowej dla Syryjczyków i Libańczyków w ramach współpracy z gminami, na przykład przy budowie murów oporowych, czyszczeniu kanałów i świadczeniu usług komunalnych, w tym tych o charakterze kryzysowym (zapobieganie powodziom podobnych do tych, które dotknęły mieszkańców północnego Libanu zimą 2023-2024).</p> <p>W przypadku pomocy dla Libanu, prosimy, aby komplementarność była szeroko rozumiana (np. organizacja mogłaby wykazać komplementarność proponowanych działań wobec innych realizowanych projektów zamiast narzucania obowiązku</p>	<p>4. Równe szanse – zrównoważone miasta (CZR 11): a) poprawa jakości życia mieszkańców poprzez rewitalizację przestrzeni miejskich, modernizację budynków użyteczności publicznej, szczególnie w zakresie zabezpieczenia przeciwpożarowego i poprawę dostępu do usług komunalnych, realizację prac publicznych poprzez Cash for Work, a także zwiększenie udziału mieszkańców w zarządzaniu przestrzenią miejską;</p> <p>7. Zero głodu (CZR 2): Poprawa bezpieczeństwa żywnościowego najbardziej potrzebujących rodzin uchodźców syryjskich i</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona. W konkursie „Polska pomoc 2024” nie będzie możliwości składania projektów wyłącznie humanitarnych.</p> <p>W przypadku nasilającego się kryzysu MSZ rozważy uruchomienie dodatkowych środków.</p> <p>W Planie współpracy rozwojowej w 2024 roku istnieje możliwość realizacji działań pomocowych dla całej ludności i uchodźców w Libanie.</p> <p>Zgodnie z Wieloletnim</p>

			<p>komplementarności między niektórymi działaniami humanitarnymi i rozwojowymi w proponowanym wniosku). Prośba ta wynika z faktu, że Liban stoi przed wieloma pilnymi potrzebami, które wymagają różnych działań. Nie zawsze są one koniecznie wzajemnie uzupełniające się, zwłaszcza jeśli chodzi o pomoc humanitarną i rozwojową. W kontekście nakładających się kryzysów w Libanie takich jak kryzys uchodźczy, upadek gospodarczy, pogarszające się usługi komunalne z powodu bankructwa lokalnych instytucji, ryzyko ponownego wystąpienia pandemii cholery z powodu złych warunków sanitarnych i życiowych oraz kryzysu humanitarnego ludności przesiedlonej z południa Libanu w związku z konfliktem z Izraelem, proponowane działania rozwojowe mogą się w pełni uzupełniać. Jednakże, istnieje także potrzeba pomocy stricte humanitarnej, która nie zawsze jest zgodna z proponowanymi działaniami rozwojowymi.</p>	<p>libańskich (w tym tych przesiedlonych w wyniku kryzysu humanitarnego)</p>	<p>programem współpracy rozwojowej na lata 2021-2030 do priorytetów tematycznych nie należy CZR 2 Zero głodu.</p> <p><u>Nowe brzmienie zapisu.</u> (które uwzględni również dodanie dwóch priorytetów w ramach autopoprawy - „równe szanse – przedsiębiorczość i godna praca” oraz „klimat i zasoby naturalne”):</p> <p>Jednocześnie w 2024 roku kontynuowane będzie wsparcie humanitarne ludności cywilnej w Libanie poprzez włączenie działań humanitarnych do projektów rozwojowych w ramach konkursu „Polska pomoc 2024”, a także wsparcie dla uchodźców syryjskich. Propozycje projektów pomocy rozwojowej składanych w konkursie w priorytetach „równe szanse – edukacja (CZR</p>
--	--	--	---	--	---

					4), „równe szanse – przedsiębiorczość i godna praca” (CZR 8), „równe szanse – zrównoważone miasta (CZR 11)”, „klimat i zasoby naturalne” (CZR 13) oraz „zdrowie (CZR 3)” będą mogły obejmować wsparcie humanitarne w sektorach: zdrowie, edukacja, pomoc żywnościowa oraz pomoc gotówkową.
2	Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Afryka Subsaharyjska Str. 13	Proponujemy rozszerzenie zapisu poprzez dodanie fragmentu zaznaczonego na czerwono	Działania zostaną skierowane na poprawę infrastruktury i wyposażenie ośrodków zdrowia, podnoszenie kwalifikacji personelu medycznego (w tym w zakresie medycyny ratunkowej), zapobieganie rozprzestrzenianiu się i profilaktykę chorób zakaźnych oraz zwalczanie głodu i niedożywienia.	Uwaga uwzględniona – zapis rozszerzony.
3	Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	4. Zdrowie (CZR 3), a) Str. 14	Proponujemy rozszerzenie zapisu poprzez dodanie fragmentu zaznaczonego na czerwono	a) poprawa jakości i dostępu do opieki zdrowotnej oraz usług społecznych, w tym budowa, rozbudowa i modernizacja infrastruktury medycznej	Uwaga uwzględniona – zapis rozszerzony.
4	Fundacja Polskie Centrum	4. Zdrowie (CZR 3), c) Str. 15	Proponujemy rozszerzenie zapisu poprzez dodanie fragmentu zaznaczonego na czerwono	c) zapobieganie rozprzestrzenianiu się i profilaktyka chorób	Uwaga uwzględniona – zapis rozszerzony.

	Pomocy Międzynarodowej			zakaźnych oraz promocja i wdrażania edukacji zdrowotne	
5	Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Afryka Subsaharyjska	W którym z priorytetów powinna znaleźć się rozbudowa infrastruktury ratunkowej? Jeśli w nr. 1, czy może to zostać podkreślone?		Istnieje możliwość składania projektów w proponowanym obszarze z CZR16.
6	Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Palestyna, s.10 "4. Zdrowie (CZR 3): poprawa jakości i dostępu do opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji, w tym budowa i modernizacja infrastruktury medycznej, sanitarnej i administracyjnej podmiotów leczniczych oraz podnoszenie kwalifikacji personelu medycznego, z uwzględnieniem obsługi specjalistycznego sprzętu."	Sugerujemy poszerzyć działania o 1) rozwój systemu ratownictwa i medycyny ratunkowej oraz opieki przedszpitalnej. 2) możliwość wyposażenia jednostek leczniczych w niezbędny sprzęt medyczny. Poszerzenie zapisu o: zakupu i szkoleń obsługi specjalistycznego	4. Zdrowie (CZR 3): poprawa jakości i dostępu do opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji, w tym budowa i modernizacja infrastruktury medycznej, sanitarnej i administracyjnej podmiotów leczniczych oraz podnoszenie kwalifikacji personelu medycznego, z uwzględnieniem zakupu i szkoleń obsługi specjalistycznego sprzętu, rozwoju systemu ratownictwa i medycyny ratunkowej oraz opieki przedszpitalnej.	Uwaga nieuwzględniona. Rozbudowa infrastruktury ratunkowej, opieka przedszpitalna oraz zakup sprzętu mogą być podejmowane w ramach realizacji priorytetu 4. Zdrowie (CZR 3) podpunkt a) dotyczącym poprawy jakości i dostępu do opieki zdrowotnej.
7	Fundacja Polskie Centrum	B. Projekty realizowane za pośrednictwem	Sugerujemy poszerzyć działania o 1) rozwój systemu ratownictwa i medycyny ratunkowej oraz opieki	poprawa jakości i dostępu do opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji, w tym budowa i	Uwaga nieuwzględniona. Rozbudowa

	Pomocy Międzynarodowej	organizacji pozarządowych, jednostek samorządu terytorialnego, szkół wyższych, instytutów badawczych i Polskiej Akademii Nauk s.23 "poprawa jakości i dostępu do opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji, w tym budowa i modernizacja infrastruktury medycznej, sanitarnej i administracyjnej podmiotów leczniczych oraz podnoszenie kwalifikacji personelu medycznego, z uwzględnieniem obsługi specjalistycznego sprzętu (CZR 3)" – dotyczy Palestyny	przedszpitalnej. 2) możliwość wyposażenia jednostek leczniczych w niezbędny sprzęt medyczny. Poszerzenie zapisu o: zakupu i szkoleń obsługi specjalistycznego	modernizacja infrastruktury medycznej, sanitarnej i administracyjnej podmiotów leczniczych oraz podnoszenie kwalifikacji personelu medycznego, z uwzględnieniem zakupu i szkoleń obsługi specjalistycznego sprzętu, rozwoju systemu ratownictwa i medycyny ratunkowej oraz opieki przedszpitalnej. (CZR 3)	infrastruktury ratunkowej, opieka przedszpitalna oraz zakup sprzętu mogą być podejmowane w ramach realizacji priorytetu 4. Zdrowie (CZR 3) podpunkt a) dotyczącym poprawy jakości i dostępu do opieki zdrowotnej.
8	Fundacja Polskie Centrum Pomocy	Ukraina, s.4 W 2024 roku działania „Polskiej pomocy” obejmować będą	Proponujemy wykreślenie słów „użyteczności publicznej” – w celu rozszerzenia spektrum możliwych kategorii przywracanych budynków	W 2024 roku działania „Polskiej pomocy” obejmować będą odbudowę infrastruktury medycznej i	Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na priorytetowe potrzeby strony

	Międzynarodowej	odbudowę infrastruktury medycznej i edukacyjnej, wraz z zapewnieniem niezbędnego sprzętu oraz budynków użyteczności publicznej, które uległy zniszczeniu w wyniku działań wojennych...		edukacyjnej, wraz z zapewnieniem niezbędnego sprzętu oraz budynków, które uległy zniszczeniu w wyniku działań wojennych, z	ukraińskiej, w 2024 r. działania są ukierunkowane na wsparcie odbudowy budynków użyteczności publicznej, które uległy zniszczeniu w wyniku działań wojennych. Jeśli zaproponowana w ew. projekcie infrastruktura medyczna i edukacyjna spełnia kryterium użyteczności publicznej może być finansowana.
9	Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Ukraina, s.5 Propozycje projektów pomocy rozwojowej składanych w konkursie w priorytetach „pokój, sprawiedliwość i silne instytucje (CZR 16)”, „równe szanse – edukacja (CZR 4), „równe szanse – zrównoważone miasta (CZR 11)” oraz „zdrowie (CZR 3)” będą mogły obejmować wsparcie humanitarne w sektorach: zdrowie i	Proponujemy dodać w końcu zdania 'higiena' jako ważny aspekt pomocy humanitarnej.	Propozycje projektów pomocy rozwojowej składanych w konkursie w priorytetach „pokój, sprawiedliwość i silne instytucje (CZR 16)”, „równe szanse – edukacja (CZR 4), „równe szanse – zrównoważone miasta (CZR 11)” oraz „zdrowie (CZR 3)” będą mogły obejmować wsparcie humanitarne w sektorach: zdrowie, higiena i edukacja oraz pomoc gotówkowa	Uwaga uwzględniona – zapis rozszerzony.

		edukacja oraz pomoc gotówkowa			
10	Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	Ukraina, s.5 3. Równe szanse – przedsiębiorczość (CZR 8):	Proponujemy dodać pkt d) wsparcie w zakresie aktywizacji zawodowej ludności i przeciwdziałanie wykluczeniu osób poszkodowanych w wyniku działań wojennych jako realizowane w ramach konkursu "Polska pomoc 2024",	<p>a) wsparcie przedsiębiorczości oraz odbudowy i rozwoju przedsiębiorstw wśród osób poszkodowanych w wyniku konfliktu zbrojnego;</p> <p>b) wsparcie regionalnych i lokalnych strategii rozwojowych skierowanych na zrównoważony wzrost gospodarczy;</p> <p>c) wsparcie rozwoju przedsiębiorczości, m.in. poprzez transfer technologii i wiedzy służących innowacyjności gospodarczej.</p> <p>d) wsparcie w zakresie aktywizacji zawodowej ludności i przeciwdziałanie wykluczeniu osób poszkodowanych w wyniku działań.</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p><u>Nowe brzmienie zapisu:</u></p> <p>a) wsparcie przedsiębiorczości oraz odbudowy i aktywizacji zawodowej rozwoju ~~przedsiębiorstw~~ przedsiębiorstw wśród osób poszkodowanych w wyniku ~~konfliktu zbrojnego~~ działań wojennych;</p> <p>Jednocześnie, należy zauważyć, że w 2024 roku planowane jest włączenie działań humanitarnych w sektorach: zdrowie i higiena, edukacja, pomoc żywnościowa oraz pomoc gotówkową do projektów pomocy rozwojowej finansowanych z konkursu „Polska pomoc 2024”. Przy projektach odbudowy istnieje</p>
				Działania służące osiągnięciu	

				<p>rezultatów a) będą realizowane we współpracy z biurem UNDP na Ukrainie; b) i d) będą realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024” i za pośrednictwem organów administracji rządowej; c) będą realizowane za pośrednictwem organów administracji rządowej</p>	<p>możliwość zaangażowania mieszkańców, wewnątrz przesiedlonych, pozostających bez źródeł stałego utrzymania.</p>
11	Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	<p>Ukraina, s.6</p> <p>4. Równe szanse – zrównoważone miasta (CZR 11):</p> <p>a) poprawa jakości życia mieszkańców miast poprzez odbudowę i modernizację budynków użyteczności publicznej zniszczonych w wyniku działań wojennych;</p>	<p>Proponujemy wykreślenie słów "użyteczności publicznej" dla poszerzenia spektrum grupy docelowej dla odbudów i modernizacji budynków</p>	<p>a) poprawa jakości życia mieszkańców miast poprzez odbudowę i modernizację budynków zniszczonych w wyniku działań wojennych;</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Z uwagi na priorytetowe potrzeby strony ukraińskiej, w 2024 r. działania są ukierunkowane na wsparcie odbudowy budynków użyteczności publicznej, które uległy zniszczeniu w wyniku działań wojennych. Jeśli zaproponowana w ew. projekcie infrastruktura medyczna i edukacyjna spełnia kryterium użyteczności publicznej może być finansowana</p>
12	Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	<p>Ukraina Zdrowie (CZR 3)</p>	<p>Rozszerzenie działania o opiekę medyczną.</p> <p>Wskazane są szkolenia dla kadry medycznej, w szczególności załóg</p>	<p>a) poprawa jakości i dostępu do opieki medycznej i psychologicznej</p>	<p>Uwaga uwzględniona – zapis rozszerzony.</p>

	owej		<p>karetek i licznych oddziałów szpitalnych. Wdrożenie nowoczesnych procedur pozwoli Ukrainie na łatwiejsze dostosowanie się do unijnych standardów opieki medycznej. W Medevac Hub Jasionka przyjmujemy pacjentów ze źle zabezpieczonymi ranami, które powodują lub mogą powodować komplikacje co wydłuża proces leczenia, naraża pacjenta na cierpienie i zwiększa poniesione koszty. Z codziennej obserwacji załóg karetek przywożących pacjentów do HUBu wynika, że Ukraina rozpoczęła reformę systemu ratownictwa medycznego i warto wspierać ten proces dzieląc się doświadczeniami z transformacji polskiego systemu w latach 90-tych oraz oferując specjalistyczne szkolenia z zakresu opieki przedszpitalnej wg międzynarodowych standardów.</p> <p>Mieszkańcy małych miejscowości z dala od aglomeracji mają utrudniony dostęp do podstawowej opieki medycznej. Rozwiązaniem mogą być kliniki mobilne docierające z podstawową opieką do najbardziej potrzebujących w tym osób starszych, niedołączonych lub okaleczonych w wyniku działań wojennych.</p>		
13	Grupa	rozd. I. <i>Priorytety</i>	Rozumiejąc uzasadnienie dla	"Polska pomoc rozwojowa w	Uwaga nieuwzględniona.

	Zagranica	<p>geograficzne i tematyczne współpracy rozwojowej, str. 4 - "Polska pomoc rozwojowa w 2024 roku będzie realizowana na rzecz krajów priorytetowych: Ukrainy, Gruzji, Mołdawii, Białorusi w zakresie wsparcia społeczeństwa obywatelskiego, Palestyny, Libanu Etiopii, Kenii, Senegalu i Tanzanii."</p>	<p>koncentracji pomocy i wspierania konkretnych krajów priorytetowych uważamy, że w przypadku pomocy humanitarnej najważniejszym kryterium wyboru obszarów geograficznych powinna być skala i waga kryzysu humanitarnego i wynikające z niego potrzeby, tak by Polska Pomoc dotarła do osób najbardziej poszkodowanych. Na Bliskim Wschodzie (poza Palestyną) w najgorszej sytuacji humanitarnej znajduje się Jemen i Syria (oraz kraje sąsiednie przyjmujące uchodźców wskutek konfliktu syryjskiego). W przypadku Afryki, będą to m.in. Somalia i Sudan Południowy, zajmujące ex aequo drugie miejsce na świecie w INFORM Risk Index oceniającym ryzyko kryzysów humanitarnych i katastrof naturalnych. Stąd proponujemy dodanie zdania "<u>Pomoc w innych krajach będzie realizowana według kryterium potrzeb humanitarnych</u>".</p> <p>Możliwość dofinansowania działań humanitarnych niezależnie od priorytetów geograficznych określonych przez Program 2021–2030 mają polskie placówki zagranicznych (str. 24). Uważamy, że taką możliwość powinny mieć również organizacje pozarządowe.</p>	<p>2024 roku będzie realizowana przede wszystkim na rzecz krajów priorytetowych: Ukrainy, Gruzji, Mołdawii, Białorusi w zakresie wsparcia społeczeństwa obywatelskiego, Palestyny, Libanu Etiopii, Kenii, Senegalu i Tanzanii. <u>Pomoc w innych krajach będzie realizowana według kryterium potrzeb humanitarnych.</u>"</p>	<p>Lista krajów priorytetowych w 2024 r. jest zamknięta. W przypadkach pojawiających się nagłych kryzysów humanitarnych wywołanych przez człowieka bądź na skutek katastrof naturalnych mogą być finansowane działania humanitarne w innych krajach niż priorytetowe.</p>
--	-----------	--	--	--	---

			<p>Proponujemy także dodanie określenia "<u>przede wszystkim</u>" odnośnie krajów priorytetów realizacji pomocy rozwojowej, uspołniając tym samym zapis z zapisem ze str. 25: "Zgodnie z Programem 2021-2030, polska współpraca rozwojowa realizowana będzie przede wszystkim w krajach priorytetowych wskazanych w przyjmowanych corocznie Planach. Fundusze mogą być również przeznaczone na działania humanitarne w innych państwach oraz na edukację globalną.". Zmiana zapisu umożliwi finansowanie działań - w tym działań rozwojowych i/lub humanitarnych - w innych krajach niż priorytetowe, w ramach wyznaczonego limitu (o który pytamy w kolejnej uwadze).</p>		
14	Grupa Zagranica	<p>rozd. I. Priorytety geograficzne i tematyczne współpracy rozwojowej, str. 4 - "(...) Na dwustronną pomoc rozwojową z państwami innymi niż priorytetowe może zostać przeznaczona nie więcej niż 10%</p>	<p>Postulujemy doprecyzowanie wskazanego zapisu. Jest w naszej ocenie niejasny. Pytania szczegółowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Czy limit 10% dotyczy całości dwustronnej ODA? 2) Czy przewidziane jest pula środków (do 10%) na działania w krajach innych niż priorytetowe w konkursie PPR 2024? 3) Jak ten zapis ma się do zapisu z rozdz. III Pomoc Humanitarna, str. 16 - "(...) W przypadkach nagłych kryzysów 	nd	<p>Uwaga uwzględniona.</p> <p><u>Nowe brzmienie zapisu:</u> "Na dwustronną pomoc rozwojową z państwami innymi niż priorytetowe może zostać przeznaczona nie więcej niż 10% środków pozostających w dyspozycji MSZ na pomoc rozwojową."</p>

		<p>środków z budżetu na współpracę rozwojową (...)"</p>	<p>humanitarnych oraz katastrof naturalnych mogą zostać podjęte działania z odrębnej puli środków przeznaczonych na kryzysy humanitarne (...)"? Czy planowane są inne rozwiązania (tryb pozakonkursowy) na projekty humanitarne?</p> <p>Bez doprecyzowania tego zapisu (co uważamy, za konieczne) zasadne byłoby jego usunięcie.</p>		<p>Ad 2) Nie jest przewidziana pula środków na działania w innych krajach niż priorytetowe w konkursie <i>Polska pomoc 2024</i>.</p> <p>Ad 3) Środki na pomoc humanitarną są uruchamiane w zależności od pojawiających się potrzeb związanych z kryzysami humanitarnymi.</p>
15	Grupa Zagranica	<p>rozd. I. Priorytety geograficzne i tematyczne współpracy rozwojowej, str. 5 (Ukraina) - "Dążąc do zapewnienia najbardziej efektywnej reakcji na skutki agresji Federacji Rosyjskiej na Ukrainę, w 2024 roku planowane jest włączenie działań humanitarnych do projektów pomocy rozwojowej finansowanych z konkursu „Polska</p>	<p>Naszym zdaniem, w priorytetach/sektorach wsparcia humanitarnego dla Ukrainy brakuje bezpieczeństwa żywnościowego (food/livelihoods). Przykładowo wg raportu "Humanitarian Needs and Response Plan - Ukraine" (str. 4) sektor <i>Food Security & Livelihoods</i> ma największe zapotrzebowanie finansowe ze wszystkich sektorów. Dokładny opis potrzebnych działań znajduje się na str. 60-62 ww. raportu.</p>	<p>"Propozycje projektów pomocy rozwojowej (...) będą mogły obejmować wsparcie humanitarne w sektorach: zdrowie i edukacja, <u>bezpieczeństwo żywnościowe (food security & livelihoods)</u> oraz pomoc gotówkową".</p>	<p>Uwaga uwzględniona – zapis rozszerzony.</p>

		<p>pomoc 2024". Propozycje projektów pomocy rozwojowej (...) będą mogły obejmować wsparcie humanitarne w sektorach: zdrowie i edukacja oraz pomoc gotówkową".</p>			
16	Grupa Zagranica	<p>rozdz. I. Priorytety geograficzne i tematyczne współpracy rozwojowej, str. 5 (Ukraina)</p>	<p>W związku z licznymi partnerstwami (historycznie i obecnymi) polskich i ukraińskich NGO postulujemy poszerzenie zakresu priorytetu: 'Pokój, sprawiedliwość i silne instytucje (CZR 16) o obszar dot. wsparcia społeczeństwa obywatelskiego z uwzględnieniem roli polskich organizacji jako realizatorów zadań (konkurs PPR 2024 lub konkurs Fundacji Solidarności Międzynarodowej)</p>	<p>"(...) Działania będą realizowane w następujących priorytetach:</p> <p><i>Pokój, sprawiedliwość i silne instytucje (CZR 16):</i></p> <p>(...) a) (...) (...) b) (...) <u>c) budowa społeczeństwa obywatelskiego, przestrzeganie praw człowieka i stosowanie zasad demokracji, zapewnienie dostępu do rzetelnej informacji.</u></p> <p><i>Działania służące osiągnięciu rezultatów a) będą realizowane za pośrednictwem organów administracji rządowej, Fundacji Solidarności Międzynarodowej oraz w ramach Akademii Administracji Publicznej PW, natomiast działania służące osiągnięciu rezultatów b) i c) będą</i></p>	<p>Uwaga nieuwzględniona. Z uwagi na konieczność odpowiedzi na priorytetowe zapotrzebowanie strony ukraińskiej, w 2024 roku działania w priorytecie CZR 16 będą ograniczone do obszarów a) i b).</p> <p>Realizacja projektów polskiej współpracy rozwojowej we współpracy z partnerami społecznymi na Ukrainie wspiera również ukraińskie społeczeństwo obywatelskie.</p>

				<i>realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024” oraz za pośrednictwem organów administracji rządowej i Fundacji Solidarności Międzynarodowej. (...)”</i>	
17	Grupa Zagranica	rozd. I. Priorytety geograficzne i tematyczne współpracy rozwojowej, str. 6 (Ukraina)	Postulujemy poszerzenie zakresu realizatorów priorytetu: ‘Zdrowie (CZR 3): poprawa jakości i dostępu do opieki psychologicznej’ o organizacje pozarządowe - w konkursie PPR 2024.	<i>“(...) Działania służące osiągnięciu rezultatów a) i b) będą realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024” oraz za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej (...)”</i>	Uwaga uwzględniona – zapis rozszerzony.
18	Grupa Zagranica	rozd. I. Priorytety geograficzne i tematyczne współpracy rozwojowej, str. 9 (Białoruś)	Postulujemy poszerzenie zakresu realizatorów priorytetu: ‘Pokój, sprawiedliwość i silne instytucje (CZR 16): budowa społeczeństwa obywatelskiego, przestrzeganie praw człowieka i stosowanie zasad demokracji, zapewnienie dostępu do rzetelnej informacji’ o organizacje pozarządowe poprzez uwzględnienie w otwartych konkursach grantowych organizowanych przez Fundację Solidarności Międzynarodowej.	<i>“(...) Działania będą realizowane w następujących priorytetach: 1. Pokój, sprawiedliwość i silne instytucje (CZR 16): budowa społeczeństwa obywatelskiego, przestrzeganie praw człowieka i stosowanie zasad demokracji, zapewnienie dostępu do rzetelnej informacji. Działania służące osiągnięciu ww. rezultatu będą realizowane we współpracy z TVP S.A. oraz za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej (min. w ramach otwartych konkursów grantowych) i Europejskiego Funduszu na</i>	Uwaga nieuwzględniona. Szczegółowy zakres zadań zleczanych FSM jest przedmiotem umowy pomiędzy MSZ a FSM zawieranej na dalszym etapie. Planowane jest zlecenie realizacji konkursu grantowego FSM.

				rzecz Demokracji (EED). (...)"	
19	Grupa Zagranica	rozd. IV. Edukacja globalna, str. 17	W ramach konsultacji społecznych projektu PWR na rok 2023 (konsultacje w październiku 2022), wskazywaliśmy, że projekt planu nie odnosi się do zobowiązania zawartego w WPWR na lata 2021-30 w odniesieniu do przygotowania „(...) dokumentu o charakterze strategicznym i operacyjnym dotyczącym edukacji globalnej w Polsce (...)”. W konsultacjach zeszłorocznych dostaliśmy odpowiedź, że MSZ podejmie ww. działania, tymczasem w niniejszym projekcie nie ma na ten temat w ogóle mowy. Postulujemy o dodanie stosownego zapisu.	wg treści uwagi	Ze względu na opóźnienia w opracowaniu i przyjęciu Planu na 2024 rok zobowiązania w zakresie przygotowania dokumentu o charakterze strategicznym muszą zostać przesunięte na kolejny rok. W bieżącym roku MSZ planuje nawiązanie współpracy z MEN w obszarze edukacji globalnej.
20	Grupa Zagranica	rozd. XI. Sposoby wdrażania polskiej współpracy rozwojowej, pkt. B - Projekty realizowane za pośrednictwem organizacji pozarządowych..., str. 24 (konkurs na wkłady własne)	Postulujemy rozszerzenie zakresu planowanego konkursu o projekty rozwojowe w kontekście deklaracji ze Wstępu do PR 2024 (str. 3) o komplementarności działań z zakresu pomocy humanitarnej i rozwojowej.	“(...) Konkurs „Zapewnienie wkładów własnych na realizację projektów rozwojowych i humanitarnych finansowanych ze źródeł innych niż budżet RP 2024” Celem konkursu jest wyłonienie najlepszych projektów będących elementem przedsięwzięć współfinansowanych ze źródeł innych niż budżet RP obejmujących realizację	Uwaga uwzględniona. Zakres konkursu na wkłady zostanie poszerzony o projekty rozwojowe realizowane na rzecz krajów priorytetowych.

				<i>działań rozwojowych i humanitarnych. (...)</i>	
21	Grupa Zagranica	rozd. XI. <i>Sposoby wdrażania polskiej współpracy rozwojowej</i> , pkt. B - <i>Projekty realizowane za pośrednictwem organizacji pozarządowych...</i> , str. 24 (konkurs na wkłady własne)	<p>Aby środki wydane w ramach tego konkursu były wykorzystane efektywnie, proponujemy dwa rozwiązania:</p> <p>A) Możliwość ubiegania się o dofinansowanie projektów, które jeszcze nie dostały finansowania z innego źródła – rodzaj promesy zapewniającej, że w razie przyznania grantu z innego źródła, MSZ pokrywa wkład własny do projektu. Taka praktyka zwiększa szanse na przyznanie grantu od międzynarodowego donatora.</p> <p>B) Ogłoszenie konkursu na wkłady własne po wcześniejszej konsultacji z organizacjami pozarządowymi, aby dostosować termin do procesów ubiegania się o dofinansowanie ze źródeł innych niż budżet RP.</p>	nd	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Ad A) Brak możliwości uwzględnienia ze względu na obowiązujące ramy prawne w zakresie udzielania dotacji celowych.</p> <p>Ad B) Prośba o przekazanie preferowanych terminów ogłoszenia konkursu.</p>
22	Grupa Zagranica	rozd. XI. <i>Sposoby wdrażania polskiej współpracy rozwojowej</i> , pkt. B - <i>Projekty realizowane</i>	Udokumentowane wsparcie, a także współpraca merytoryczna z placówkami dyplomatycznymi może ułatwić otrzymanie dofinansowanie ze źródeł organizacji	Dodanie zapisu/zdania: <i>“Placówki terytorialne będą wspierały polskie organizacje pozarządowe starające się o</i>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Plan roczny jest dokumentem, w którym uwzględnia się zadania</p>

		za pośrednictwem organizacji pozarządowych..., str. 24	międzynarodowych (np. OCHA) na działania rozwojowej/humanitarne w danym kraju.	środki na działania humanitarne/rozwojowe z innych źródeł niż budżet RP np. z organizacji międzynarodowych.”	dla placówek w zakresie realizacji projektów rozwojowych. Uzgodnienia dotyczące wspierania przez placówki dyplomatyczne polskich organizacji pozarządowych będą realizowane innymi kanałami.
23	Grupa Zagranica	rozd. XI. Sposoby wdrażania polskiej współpracy rozwojowej, pkt. B - Projekty realizowane za pośrednictwem organizacji pozarządowych..., str. 24 (konkurs “Edukacja Globalna 2024”)	Wobec zgłoszonego konkretnego zapotrzebowania organizacji pozarządowych, postulujemy jednoznaczny zapis o wyodrębnieniu zadania dot. wkładów własnych do projektów z obszaru edukacji globalnej realizowanych z innych źródeł.	“(...) Konkurs „Edukacja globalna 2024” (...) W ramach procedury konkursowej zostanie wyodrębnione zadanie, polegające na wsparciu projektów, realizowanych przy wykorzystaniu środków ze źródeł innych niż budżet RP (...)”	Uwaga uwzględniona.
24	Grupa Zagranica	rozd. XI. Sposoby wdrażania polskiej współpracy rozwojowej, pkt. C - Działania realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej, str. 24	Postulujemy dodanie zapisu o planowanym zakresie tematycznym i harmonogramie otwartych konkursów grantowych organizowanych przez FSM w ramach realizacji zadań “z zakresu polskiej współpracy rozwojowej zgodnie z określonym zakresem tematycznym w rozdziale I”. Z zapisów z rozdziału I dot. realizatorów zadań dla poszczególnych krajów w poszczególnych priorytetach nie	nd	Szczegółowy zakres zadań zleczanych FSM jest przedmiotem umowy pomiędzy MSZ a FSM zawieranej na dalszym etapie. Planowane jest zlecenie realizacji konkursu grantowego FSM.

			<p>wynika w jakim stopniu działania FSM mają być zadaniami własnymi a w jakim zlecane w konkursach grantowych.</p> <p>Postulujemy szeroki zakres konkursów grantowych w ramach działań Fundacji. Zgodnie z § 9. 1. Statutu FSM: "(...) Fundacja realizuje swoje cele [min.] (...) poprzez zlecenie zadań realizatorom projektów w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (...)"</p>		
25	Grupa Zagranica		<p>Dot. rozdz. IX. Ocena skuteczności realizacji celów współpracy rozwojowej, str. 20 (Mołdawia) - projekt Planu zawiera zapis o przygotowaniu strategii polskiej współpracy rozwojowej dla Mołdawii na okres 2025-2030. Będziemy wdzięczni za informację na temat zakresu i harmonogramu pracy nad wskazanym dokumentem strategicznym, w tym informację nt. planowanego udziału partnerów społecznych.</p>		<p>Autokorekta Planu.</p> <p>Ewaluacja będzie przeprowadzona w 2024 roku, a następnie będą podejmowane prace nad strategią krajową.</p>
26	Grupa Zagranica		<p>Dot. rozdz. XI - Sposoby wdrażania polskiej współpracy rozwojowej, pkt. B - Projekty realizowane za pośrednictwem organizacji pozarządowych, str. 25 - uwaga dot. kwestii zaangażowania partnerów</p>		<p>Wytyczne do regulaminu konkursu odnoszą się szczegółowo do kwestii partnerstw i zakresu współpracy z partnerem lokalnym. Jeśli istnieje</p>

			<p>lokalnych w projektach z obszaru pomocy rozwojowej i humanitarnej - popierając działania na rzecz lokalizacji (ang. <i>localisation</i>) pomocy, uważamy za słuszny wymóg nawiązania partnerstwa z podmiotem zagranicznym w konkursach Polskiej Pomocy. Postulujemy zaproponowanie wytycznych lub dobrych praktyk (np. na poziomie regulaminów konkursowych/załączników do regulaminów) co do udziału partnera i jego skali zaangażowania w projekt.</p>		<p>potrzeba wypracowania dodatkowych wytycznych, MSZ zaprasza GZ do przekazania propozycji.</p>
27	Caritas Polska	Rozdział I, drugi akapit, strona 4	<p>Kraje priorytetowe – propozycja uwzględnienia Jordanii oraz Jemenu na Bliskim Wschodzie – uzasadnienia uwagach 4 i 5 poniżej.</p>	<p>Jest: „Polska pomoc rozwojowa w 2024 roku będzie realizowana na rzecz krajów priorytetowych: Ukrainy, Gruzji, Mołdawii, Białorusi w zakresie wsparcia społeczeństwa obywatelskiego, Palestyny, Libanu Etiopii, Kenii, Senegal i Tanzanii.”</p> <p>Propozycja: „Polska pomoc rozwojowa w 2024 roku będzie realizowana na rzecz krajów priorytetowych: Ukrainy, Gruzji, Mołdawii, Białorusi w zakresie wsparcia społeczeństwa</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Lista krajów priorytetowych jest w 2024 r. zamknięta.</p> <p>W przypadkach pojawiających się nagłych kryzysów humanitarnych wywołanych przez człowieka bądź na skutek katastrof naturalnych mogą być finansowane działania humanitarne w innych krajach niż priorytetowe.</p>

				obywatelskiego, Palestyny, Libanu, Jordanii, Jemenu , Etiopii, Kenii, Senegalu i Tanzanii.”	
28	Caritas Polska	Rozdział I, drugi akapit, strona 4	<p>Uwaga 2.1: Rewizja zawartości celu Zdrowie – sposoby realizacji celów.</p> <p>Na str. 4 jest zapisane „W 2024 roku działania „Polskiej pomocy” obejmować będą odbudowę infrastruktury medycznej i edukacyjnej, wraz z zapewnieniem niezbędnego sprzętu oraz budynków użyteczności publicznej, które uległy zniszczeniu w wyniku działań wojennych, zwłaszcza w obwodzie charkowskim. Realizowane będą również działania zwiększające dostęp do opieki psychologicznej.”</p> <p>Zgodnie z tym zapisem, w naszym rozumieniu, świadczenie pomocy psychologicznej powinno się znaleźć w obszarze działania „Polskiej pomocy”, a na liście na str. 6 w części „Zdrowie” jest to oznaczone jako realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej.</p> <p>Proponowana zmiana to włączenie punktu a w obszar konkursu „Polska pomoc 2024”, również obok FSM, lub</p>	<p>Jest: „5. Zdrowie (CZR 3): a) poprawa jakości i dostępu do opieki psychologicznej; b) odbudowa infrastruktury medycznej, zniszczonej w wyniku działań wojennych.</p> <p>Działania służące osiągnięciu rezultatów a) będą realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej; b) będą realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024”.”</p> <p>Propozycja: „5. Zdrowie (CZR 3): a) poprawa jakości i dostępu do opieki psychologicznej, wsparcia psychospołecznego i usług społecznych; b) odbudowa infrastruktury medycznej, zniszczonej w wyniku działań wojennych.</p>	<p>Uwaga uwzględniona częściowo.</p> <p>Zapis został rozszerzony zgodnie z uwagą nr 12: <i>poprawa jakości i dostępu do opieki medycznej i psychologicznej.</i> Obszar 5.a) został objęty konkursem.</p>

		<p>być może poprawienie pomyłki i zamiana sposobu realizacji punktów a i b.</p> <p>Uwaga 2.2 Rewizja zawartości celu Zdrowie – rozszerzenie zakresu działań w obszarze zdrowia psychicznego.</p> <p>Ponadto, wnosimy o dodanie również pomocy psychospołecznej i dostępu do usług społecznych do zawartości tego punktu, aby uwzględnić działania związane z pomocą psychospołeczną, samopomocą oraz świadczeniem i przekierowaniem do usług społecznych i innych usług specjalistycznych.</p> <p>Rozszerzając w taki sposób definicje usług w zakresie zdrowia psychicznego w kontekście humanitarnym i rozwojowym o wzmocnienie struktur i mechanizmów wsparcia przez dostęp do informacji i usług podstawowych i wsparcie oddolne i niespecjalistyczne realizowane przez przeszkolony personel rozbuduje pozytywny wpływ interwencji na zdrowie psychiczne osób w kryzysie, a także pozwoli na uniknięcie ryzyka zawężenia rozumienia usług w kontekście polskich regulacji</p>	<p>Działania służące osiągnięciu rezultatów a) będą realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024” oraz za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej; b) będą realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024”.</p>	
--	--	---	--	--

			<p>ustawowych dotyczących wsparcia specjalistycznego udzielanego przez psychologów i psychoterapeutów.</p> <p>Proponowane jest zastosowanie podejścia sektorowego wypracowanego przez WHO i Międzyagencyjny Stały Komitet (IASC), które zawierają: (1) podstawowe usługi i bezpieczeństwo, (2) wzmocnienie wsparcia oferowanego przez rodzinę i społeczność, (3) ukierunkowane interwencje indywidualne i grupowe prowadzone przez przeszkolonych specjalistów, (4) wsparcie psychologiczne lub psychiatryczne dla osób z zaburzeniami psychicznymi.</p>		
29	Caritas Polska	<p>WYBRANE KRAJE PARTNERSTWA WSCHODNIEGO Ukraina</p> <p>Pkt 5 s. 5</p>	<p>Chociaż w Rozdziale I w części dotyczącej Ukrainy podaje się informacje, że „[...]w 2024 roku planowane jest włączenia działań humanitarnych do projektów pomocy rozwojowej finansowanych z konkursu „Polska pomoc 2024””, rekomendowane jest rozszerzenie zakresu działań w obszarze zdrowie i edukacja, aby zawierały również świadczenie usług a nie tylko wsparcie infrastruktury.</p>	<p>Jest: „2. Równe szanse – edukacja (CZR 4): a) ułatwienie dostępu do edukacji wyższej dzięki stypendiom i zwolnieniom z kosztów kształcenia; b) wsparcie systemu edukacji i szkoleń zawodowych; c) odbudowa i poprawa infrastruktury placówek edukacyjnych i wychowawczych zniszczonej w wyniku działań wojennych</p>	<p>Uwaga częściowo uwzględniona.</p> <p>Zadania z zakresu świadczenia podstawowych usług medycznych będą mogły być realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024” w ramach obszaru a) <i>poprawa jakości i dostępu do opieki medycznej i psychologicznej.</i></p>

		<p>W sektorze zdrowia (Cel 5) cel wskazany do realizacji to (5b) odbudowa infrastruktury medycznej, zniszczonej w wyniku działań wojennych. Brakuje w nim świadczenia usług medycznych jako usługi podstawowej w ramach pomocy humanitarnej. Uwaga dotycząca włączenia pomocy psychologicznej do zakresu konkursu Polska Pomoc 2024 oraz rozszerzenia zakresu na „poprawa jakości i dostępu do opieki psychologicznej, wsparcia psychospołecznego i usług społecznych” znalazła się już w uwadze nr 2 powyżej.</p> <p>W sektorze edukacji (Cel 2) planowane działanie do realizacji w konkursie „Polska Pomoc 2024” to (2c) odbudowa i poprawa infrastruktury placówek edukacyjnych i wychowawczych zniszczonej w wyniku działań wojennych. Proponowane jest uwzględnienie w punkcie c zwiększenia jakości świadczonych usług i dostępu do placówek edukacyjnych i wychowawczych - zmiana taka mogłaby zawierać w sobie zwiększanie skali powrotu do edukacji formalnej oraz wyrównywanie szans edukacyjnych, zwiększenie jakości czy wsparcie</p>	<p>Działania służące osiągnięciu rezultatów a) będą realizowane za pośrednictwem organów administracji rządowej; b) będą realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej oraz organów administracji rządowej; c) będą realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024”.</p> <p>[...]</p> <p>5. Zdrowie (CZR 3): a) poprawa jakości i dostępu do opieki psychologicznej; b) odbudowa infrastruktury medycznej, zniszczonej w wyniku działań wojennych.</p> <p>Działania służące osiągnięciu rezultatów a) będą realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej; b) będą realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024”.</p> <p>Propozycja:</p>	<p>W obszarze edukacji w 2024 roku priorytetem jest działanie na rzecz odbudowy i poprawa infrastruktury edukacyjnej.</p>
--	--	--	---	---

		<p>uczniów i nauczycieli w świadczeniu usług i polepszeniu funkcjonowania dzieci w wieku szkolnym.</p> <p>Dodanie usług do celów związanych z infrastrukturą wynika z tego, że do czasu sfinalizowania planów odbudowy kraju z pomocą administracji rządowej i Fundacji Solidarności Międzynarodowej (FSM) i reformy struktur państwowych zrozumiątych jako priorytet polskiej polityki rozwojowej, należy zauważyć, że wojna po eskalacji 24 lutego 2022 się jeszcze oficjalnie nie zakończyła i główne potrzeby są związane z dostępem do usług i wsparcia w formie świadczeń i usług w zakresie potrzeb podstawowych. Szacuje się, że 60% ludności Ukrainy jest zależnych od pomocy humanitarnej i skala pomocy humanitarnej się zmniejsza, pozostawiając kolejne grupy osób w bardzo trudnej sytuacji. Warte podkreślenia jest szczególne uwzględnienie potrzeb kobiet i osób z innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, co ma szczególne znaczenie w dostępie do usług w obszarze ochrony zdrowia i dzieci.</p> <p>W ramach działania „Polskiej pomocy” zawsze wartościowa jest</p>	<p>„2. Równe szanse – edukacja (CZR 4):</p> <p>a) ułatwienie dostępu do edukacji wyższej dzięki stypendiom i zwolnieniom z kosztów kształcenia;</p> <p>b) wsparcie systemu edukacji i szkoleń zawodowych;</p> <p>c) odbudowa i poprawa infrastruktur oraz zwiększenie jakości świadczonych usług i dostępu do placówek edukacyjnych i wychowawczych zniszczonej w wyniku działań wojennych</p> <p>Działania służące osiągnięciu rezultatów a) będą realizowane za pośrednictwem organów administracji rządowej; b) będą realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej oraz organów administracji rządowej; c) będą realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024”.</p> <p>[...]</p> <p>5. Zdrowie (CZR 3):</p>	
--	--	--	---	--

			<p>synergia między działaniami organów administracji rządowej, FSM i organizacji pozarządowych, które współuczestniczą w realizacji zadań polityki rozwojowej uczestnicząc w konkursie „Polska pomoc”.</p> <p>Organizacje pozarządowe mogłyby pełniej uczestniczyć w konkursie uzupełniając gamę programów o programy świadczenia usług podstawowych.</p> <p>Dlatego też uważamy, że dodanie świadczenia usług w danych obszarach do katalogów działań realizowanych we wskazanych priorytetach pozwoli dookreślić zadania w obszarze humanitarnym komplementarnie wobec odbudowy, modernizacji i reform w Ukrainie.</p>	<p>a) poprawa jakości i dostępu do opieki psychologicznej; b) odbudowa infrastruktury medycznej, zniszczonej w wyniku działań wojennych oraz poprawa jakości i dostępu do opieki zdrowotnej oraz usług społecznych dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>Działania służące osiągnięciu rezultatów a) będą realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej; b) będą realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024”.</p>	
30	Caritas Polska	Bliski Wschód Strona 9	<p>Wnioskujemy o dodanie Jordanii do krajów priorytetowych z zakresem wsparcia tożsamym z priorytetami określonymi dla Libanu.</p> <p>Jordania powinna zostać włączona ze względu na podobną sytuację związaną z przyjmowaniem uchodźców z innych krajów w regionie, na co wpłynęła niestabilność regionu i regionalny wpływ wojny Hamasu z Izraelem.</p>	<p>Jest: „[...] Kontynuowana będzie równocześnie pomoc dla uchodźców syryjskich i przyjmujących społeczności lokalnych w Libanie.”</p> <p>Propozycja: „[...] Kontynuowana będzie równocześnie pomoc dla uchodźców syryjskich i przyjmujących społeczności lokalnych w Libanie i Jordanii”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Lista krajów priorytetowych jest w 2024 r. zamknięta.</p> <p>W przypadkach pojawiających się nagłych kryzysów humanitarnych wywołanych przez człowieka bądź na skutek katastrof naturalnych mogą być finansowane</p>

		<p>W chwili obecnej w Jordanii (luty 2024, dane UNHCR) jest zarejestrowanych 717 864 uchodźców, z czego 643 199 jest z Syrii, a 55 382 z Iraku. Dodatkowo w UNRWA w Jordanii jest zarejestrowanych ponad 2 miliony uchodźców z Palestyny, z czego 80% żyje poniżej granicy ubóstwa. Według raportu UNDP i UNHCR na kryzys uchodźczy w Jordanii tylko w 2024 r. trzeba przeznaczyć środki w wysokości 974,217,222 USD.</p> <p>Ostatni kryzys związany z wojną Hamasu z Izraelem spowodował, że 85% mieszkańców Gazy (ok. 1.9mln osób) musiało przemieścić się wewnątrz, a w lutym 2024 planowana jest kampania na miasto Rafah, w których schroniły się te osoby. W miarę postępu ofensywy i działań militarnych możliwe jest ustalenie dalszych planów przesiedleń i kolejnych napięć w regionie. Sytuacja już mieszkających tam uchodźców z Palestyny i Gazy dodatkowo się pogorszy.</p> <p>Podsumowując, obecność Polski w ramach polskiej polityki rozwojowej w większości krajów w regionie pozwoli zwiększyć elastyczność i możliwość adaptacji do dynamiki</p>	<p>oraz pomoc osobom potrzebującym w Jemenie.”</p>	<p>działania humanitarne w innych krajach niż priorytetowe.</p>
--	--	--	---	---

			rozwoju sytuacji w regionie.		
31	Caritas Polska	Bliski Wschód Strona 9	<p>Wnioskujemy o dodanie Jemenu do krajów priorytetowych z zakresem wsparcia tożsamym z priorytetami określonymi dla Libanu, szczególnie w zakresie celu zdrowie (CZR3).</p> <p>ONZ będzie zwracał się z apelem o zebranie 2,7 mld dolarów na pomoc humanitarną dla Jemenu. Według Peter Hawkinsa, tymczasowego Rezydenta i Koordynatora Pomocy Humanitarnej ONZ w Jemenie, kraj ten znajduje się w przełomowym momencie i kontynuacja właściwych form pomocy może spowodować rozpoczęcie wyjścia Jemenu z kryzysu humanitarnego¹.</p> <p>ONZ planuje dzięki ww. funduszom dotrzeć do minimum 2,5 mln osób w zakresie konsultacji medycznych, 300 tys. kobiet przez wsparcie porodów przy udziale położnych, 900 tys. sesji w zakresie pomocy psychiatrycznej i psychologicznej, 1,3 mln w zakresie konsultacji poporodowych, w zakresie pomocy medycznej w 40 tys. przypadków skrajnego niedożywienia dzieci, planuje wykonać 9 tys. sesji szkoleń w zakresie edukacji</p>	<p>Jest: „[...] Kontynuowana będzie równocześnie pomoc dla uchodźców syryjskich i przyjmujących społeczności lokalnych w Libanie.”</p> <p>Propozycja: „[...] Kontynuowana będzie równocześnie pomoc dla uchodźców syryjskich i przyjmujących społeczności lokalnych w Libanie i Jordanii oraz pomoc osobom potrzebującym w Jemenie.”</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Lista krajów priorytetowych jest w 2024 r. zamknięta.</p> <p>W przypadkach pojawiających się nagłych kryzysów humanitarnych wywołanych przez człowieka bądź na skutek katastrof naturalnych mogą być finansowane działania humanitarne w innych krajach niż priorytetowe.</p>

¹ UN and partners launch \$2.7 billion humanitarian appeal for Yemen, <https://news.un.org/en/story/2024/02/1146142>

			<p>zdrowotnej².</p> <p>Każde gubernatorstwo w Jemenie ma zapotrzebowanie na pomoc w dziedzinie ochrony zdrowia, choć w różnych zakresach. Opieka zdrowotna jest wymieniana jako obszar działania priorytetowego w każdym gubernatorstwie³.</p> <p>Według najnowszego (luty 2024⁴) raportu ReliefWeb, portalu informacyjnego należącego do Biura Narodów Zjednoczonych ds. Koordynacji Spraw Humanitarnych (OCHA), 18,2 mln ludzi w Jemenie potrzebuje pomocy humanitarnej. To ponad połowa całkowitej populacji (35,2 mln) tego kraju. Dodatkowo sytuację pogarszają utrzymujące się potrzeby migrantów z Etiopii i Somalii, co sprawia, że dostarczenie podstawowych doraźnych usług medycznych oraz tzw. WASH (woda, sanitariaty i higiena) jest jeszcze trudniejsze⁵.</p>		
--	--	--	--	--	--

² OCHA, 2024 Yemen Humanitarian Response Plan (HRP) - Key References, https://reliefweb.int/attachments/9b413936-b154-4d05-afab-95b1049e962f/Yemen_HRP_2024_Key_References.pdf

³ OCHA, 2024 Yemen Humanitarian Response Plan (HRP) - Key References, https://reliefweb.int/attachments/9b413936-b154-4d05-afab-95b1049e962f/Yemen_HRP_2024_Key_References.pdf

⁴ Yemen – Complex Emergency FEBRUARY 2, 2024 , https://reliefweb.int/attachments/3d269992-a996-4c9f-b009-2b9fa453e89c/2024_02_02%20USG%20Yemen%20Complex%20Emergency%20Fact%20Sheet%20%233.pdf

⁵ UNHCR The Operational Data Portal , Yemen, <https://data.unhcr.org/en/country/yem>

			<p>Kraj ten jest też zagrożony epidemią cholery (w 2023 zarejestrowano 8 426 przypadków, z czego 21 ze skutkiem śmiertelnym) z uwagi na złe warunki sanitarne i medyczne. Jemen rozważa ubieganie się w ONZ o pomoc humanitarną w postaci szczepionek doustnych⁶.</p> <p>W naszej ocenie ww. dane jednoznacznie świadczą o tym, że pomoc humanitarna dla Jemenu powinna znaleźć się na liście priorytetowej, szczególnie z uwagi na to, że Jemen ma nieczęsto spotykaną dużą szansę na wyjście z kryzysu humanitarnego, o ile pomoc będzie kontynuowana na zbudowanych już fundamentach.</p>		
32	Fundacja HumanDoc	<p>Str 6 5. Zdrowie (CZR 3): a) poprawa jakości i dostępu do opieki psychologicznej; Działania służące osiągnięciu rezultatów a) będą realizowane za pośrednictwem Fundacji</p>	<p>Postulujemy, by działania służące osiągnięciu rezultatu 5a w Ukrainie realizować również poprzez polskiego organizacje pozarządowe. Polskie NGO mają wieloletnie doświadczenie w działaniach służących poprawie jakości i dostępu do pomocy psychologicznej. Wiele z nich wspiera te obszary od lat, od wojny Donbasie i działania te mają kluczowe znaczenie</p>	<p>Str 6 5. Zdrowie (CZR 3): a) poprawa jakości i dostępu do opieki psychologicznej; Działania służące osiągnięciu rezultatów a) będą realizowane za pośrednictwem Fundacji Solidarności Międzynarodowej i konkursu „Polska pomoc 2024”</p>	<p>Uwaga uwzględniona.</p>

⁶ Multi-Country Outbreak of Cholera, External Situation Report #11, Published 12 February 2024, https://reliefweb.int/attachments/13745ff2-c3af-433a-b181-30d26efbc608/20240212_multi-country_outbreak-of-cholera_sitrep_11.pdf

		Solidarności Międzynarodowej;			
33	Fundacja HumanDoc	Str 7 - Mołdawia	<p>Nie ma żadnego priorytetu dot. poprawy jakości i dostępu do opieki zdrowotnej oraz usług społecznych. Polskie doświadczenie, w tym doświadczenie polskich NGO jest w tym aspekcie szczególnie istotne biorąc pod uwagę przystosowywanie tych sektorów do członkowska w UE. Wiele sektorów usług społecznych i edukacyjnych dostosowuje się do wymogów unijnych bez wystarczającej analizy lokalnego kontekstu i potrzeb (np. rozwija się inkluzywną edukację, likwiduje szkoły dla osób z niektórymi rodzajami niepełnosprawności np. głuchych. A równocześnie brakuje wystarczającego przygotowania kadry i szkół do tych zmian. W rezultacie czego, np. dzieci głuche lub z wadami słuchu przenoszone są do zwykłych szkół, ale nie ma w nich nauczycieli znających język migowy. Dzieci choć pozostają w systemie edukacji, de facto są poza nim). Polskie NGO mają doświadczenie i zdolności operacyjne by złagodzić te skutki.</p>	<p>Dopisać priorytety: Poprawa jakości i dostępu do edukacji dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Równe szanse – edukacja (CZR 4):</p> <p>Zdrowie (CZR 3): poprawa jakości i dostępu do opieki zdrowotnej oraz usług społecznych dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>	<p>Uwaga nieuwzględniona.</p> <p>Priorytety, które będą realizowane w 2024 r. odpowiadają na potrzeby strony mołdawskiej.</p>
34	Fundacja HumanDoc		<p>We wszystkich priorytetach geograficznych i tematycznych większy nacisk powinien być położony na wsparcie kobiet, a</p>		<p>Równość szans kobiet i mężczyzn jest priorytetem przekrojowym, co</p>

			konkretnie empowering women to bridge the gender gap. To wstępny plan/priorytet KE (DG NEAR) na 2024 r. Wsparcie kobiet koresponduje też z Raportem KE z listopada zeszłego roku i wpisuje się w sygnały UE dot. potrzeby większego wsparcia dla kobiet.		powinno znaleźć odzwierciedlenie w podejmowanych działaniach pomocowych.
35	Fundacja Solidarności Międzynarodowej	Ukraina. Priorytet 4: Równe szanse – zrównoważone miasta (CZR 11) dot. b	FSM zgłosił propozycję realizacji projektu eksperckiego w zakresie wsparcia reformy polityki rozwoju regionalnego w Ukrainie (dot. aktualizacji Strategii Rozwoju Regionalnego oraz struktury Funduszu Rozwoju Regionalnego). Temat może być istotny w kontekście uruchamianego przez UE Instrumentu na rzecz Ukrainy. W przypadku decyzji o zleceniu działania FSM, prośba o uwzględnienie FSM wśród instytucji za pośrednictwem których będą realizowane zadania w ramach tego priorytetu.	Działania służące osiągnięciu rezultatów a) będą realizowane w konkursie „Polska pomoc 2024”; b) będą realizowane za pośrednictwem organów administracji rządowej i Fundacji Solidarności Międzynarodowej.	Uwaga nieuwzględniona. Działanie w ramach priorytetu będzie realizowane za pośrednictwem organów administracji rządowej.
36	Fundacja Solidarności Międzynarodowej	V. Wielostronna współpraca rozwojowa (str. 17)	Proponujemy uwzględnienie wśród unijnych instrumentów pomocowych Instrumentu na rzecz Ukrainy. Instrument został przyjęty przez UE (Rada i Parlament) w lutym 2024 i jest nowym instrumentem pomocowym zbudowanym w oparciu o logikę unijnej współpracy rozwojowej. Zgodnie z treścią rozporządzenia Instrument w przypadku Ukrainy	Aktywny udział Polski w programowaniu i wdrażaniu polityki rozwojowej UE realizowany będzie przede wszystkim na forach komitetów i grup roboczych (w tym głównie grupy roboczej ws. polityki rozwojowej i partnerstw międzynarodowych –	Uwaga uwzględniona częściowo. <u>Nowe brzmienie zapisu:</u> Aktywny udział Polski w programowaniu i wdrażaniu polityki rozwojowej UE realizowany będzie

			<p>zastąpi Instrument Pomocy Przedakcesyjnej – IPA.</p> <p>Dodatkowo, proponujemy rozszerzenie zapisu dot. aktywnego udziału Polski w programowaniu i wdrażaniu polityki rozwojowej UE o zaangażowanie polskich podmiotów we wdrażanie unijnej pomocy w ramach zarządzania pośredniego.</p>	<p>CODEV-PI, grupy roboczej ds. humanitarnych COHAFA, grupy roboczej ds. Afryki, Karaibów i Pacyfiku – APK i komitetu Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – NDICI), Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej – IPA III, Instrumentu na rzecz Ukrainy, a także na posiedzeniach Rady do Spraw Zagranicznych w formacie rozwojowym oraz poprzez zaangażowanie polskich podmiotów we wdrażanie działań przy wykorzystaniu unijnych programów oraz instrumentów finansowych w ramach zarządzania pośredniego.</p>	<p>przede wszystkim na forach komitetów i grup roboczych (w tym głównie grupy roboczej ws. polityki rozwojowej i partnerstw międzynarodowych – CODEV-PI, grupy roboczej ds. humanitarnych COHAFA, grupy roboczej ds. Afryki, Karaibów i Pacyfiku – APK i komitetu Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – NDICI), Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej – IPA III, Instrumentu na rzecz Ukrainy, a także na posiedzeniach Rady do Spraw Zagranicznych w formacie rozwojowym.</p>
37	Floor4Africa.com Crisis Response & Scientific Impact Programme	Priorytety geograficzne i tematyczne współpracy rozwojowej	Z perspektywy lat doświadczeń w działaniach rozwojowych w Afryce subsaharyjskiej, Polska powinna rozważyć priorytetowy wzrost aktywności pomocowej w Nigerii. Nigeria to z jednej strony już największa gospodarka Afryki, z ogromnym potencjałem rozwojowym dla naszej gospodarki (od sektora	Punkt dotyczący perspektywy rozszerzenia działań na Nigerię (po ewentualnych zmianach)	Uwaga nieuwzględniona. Lista krajów priorytetowych jest zamknięta.

			oil&gas po sektor edukacji i nauki). Z drugiej strony, Nigeria to już ponad 100 milionów ludzi doświadczających tzw. 'extreme poverty', i nawet 20 milionów wykształconej, ale bezrobotnej młodzieży. Każde działania rozwojowe z głową i lokalnymi relacjami na samym dole społecznym - na wsiach i w slumsach miejskich, to dla Polski i UE mniejsze ryzyko migracji.		
38	Floor4Africa.com Crisis Response & Scientific Impact Programme	Priorytety przekrojowe polskiej współpracy rozwojowej	Z perspektywy lat doświadczeń w działaniach rozwojowych a Afryce subsaharyjskiej, Polska powinna rozważyć priorytetowy wzrost aktywności pomocowej w obrębie Nauki. W chwili obecnej sektor oil&gas w Nigerii może pożytkować na nasze cele każdego roku gaz ziemny o wartości do 1mld USD, poprzez opanowanie problemu "Gas Flaring" występującego w trakcie wydobycia ich bogactw naturalnych. Nasze uczelnie mogą wypracować potencjał rozwojowy w tym zakresie. Skala zanieczyszczenia klimatu jest przez "gas flaring" tak duża, że w Nigerii nie ma tyle terenu by zbilansować emisję CO2 sadzeniem drzew.		Uwaga nieuwzględniona. Lista krajów priorytetowych jest zamknięta.
39	Floor4Africa.com Crisis	Edukacja globalna	Z perspektywy lat doświadczeń w działaniach rozwojowych a Afryce subsaharyjskiej, Polska powinna	Punkt dotyczący perspektywy rozszerzenia działań na Nigerię (po	Uwaga nieuwzględniona. Lista krajów

	Response & Scientific Impact Programme		rozważyć priorytetowy wzrost aktywności pomocowej w obrębie Edukacji w Nigerii. Zwykłe lekcje na temat Polski i UE, realizowane systemowo w sposób zdalny zwłaszcza w szkołach w slumsach Lagos, są w stanie wzmocnić wizerunek Polski jako kraju wspierającego uczenie się, a zarazem wpłynąć na wzrost świadomości młodzieży o tym, jak stopniowo rozwijać się lokalnie w Nigerii i że emigracja to duże ryzyko akulturacyjne.	ewentualnych zmianach)	priorytetowych jest zamknięta.
40	Floor4Africa.com Crisis Response & Scientific Impact Programme	Współpraca z międzynarodowymi instytucjami finansowymi	Z perspektywy lat doświadczeń w działaniach rozwojowych a Afryce subsaharyjskiej, Polska powinna rozważyć priorytetowy wzrost aktywności pomocowej na kierunku dywizji 'Poverty' w World Bank. Nie ma tam w tej chwili nikogo z Polski, kto zna się na Afryce oddolnie - na tym, jak optymalizować efektywność programów rozwojowych. Z własnych doświadczeń widać różnicę w tym, czym są inwestycje infrastrukturalne i mikro-infrastrukturalne dla mieszkańców Afryki subsaharyjskiej. Inwestycje infrastrukturalne głównie obserwuje się jak powstają. Inwestycje mikro-infrastrukturalne angażują tzw. 'local community' w rozwój oddolny. Przykładem jest płatna droga szybkiego ruchu w	Punkt dotyczący perspektywy rozszerzenia działań w World Bank (po ewentualnych zmianach)	Uwaga nieuwzględniona. Plan roczny jest dokumentem o charakterze wykonawczym.

			Nairobi, z której niemal nikt nie korzysta. Natomiast mały most szkolny w slumsie Kibera sprawił nawet, że do szkoły uczęszczają teraz dzieci niepełnosprawne.		
41	Floor4Africa.com Crisis Response & Scientific Impact Programme	Sposoby wdrażania polskiej współpracy rozwojowej	Z perspektywy lat doświadczeń w działaniach rozwojowych a Afryce subsaharyjskiej, Polska powinna rozważyć priorytetowy wzrost aktywności pomocowej poprzez już funkcjonujące i sprawdzające się programy rozwojowe. O programie Floor4Africa.com w Polsce mało kto słyszał, a np. w Nigerii (Akure, Ondo) wszyscy wiedzą, że Polska to inwestycje mikro-infrastrukturalne dla ludzi (tam akurat problem 'Period Poverty' w obrębie SDG3 został wyeliminowany poprzez aktywizację mikro-infrastrukturalną).	Punkt dotyczący perspektywy rozszerzenia efektywności działań oddolnych (po ewentualnych zmianach)	Uwaga nieuwzględniona – brak zaproponowanych zmian w Planie.
42	Floor4Africa.com Crisis Response & Scientific Impact Programme		Polska powinna promować zdalne niesienie pomocy w Afryce subsaharyjskiej. Seniorzy Polski 2050 mieszkający w Polsce, uczestniczyli w budowie łatwo sprzątalnej podłogi w szkole ISRINA w slumsie AJ w Lagos, bez ruszania się z Polski. Dzięki nim szkoła ta działa nawet gdy leją deszcze wzmacniane przez zmiany klimatyczne. Ponadto efektywność uczenia się w niej wzrosła wskutek nie tylko eliminacji robactwa i zarasków rozwijających się w		Uwaga nieuwzględniona – brak zaproponowanych zmian w Planie.

			<p>nieprzątalnej podłodze ziemnej. Nawet zwykły kurz powstający w tej szkole dotąd w porze suchej (gdy dzieci biegały na przerwach), już nie stanowi takiego problemu w obrębie chorób płucnych i tzw. Soil-transmitted NTDs.</p>		
--	--	--	---	--	--